

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyilvántér letöltése 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyilvántartó:
STRAUSZ SÁNDOR.

A háboru célja.

Angliában azzal a kérdéssel kívánnak a kormányhoz fordulni, vajjon miért is viselkednek tulajdonképpen az angolok háborút? Világos, hogy az illetők csak oly angolok lehetnek, kik felületes ítélőképességükkel valok elhiszik kormányuknak azt az állítását, hogy Belgium semlegességének megsértéséért tétlenül nem nézhették az angolok, hanem lázas sietséggel kellett nekik egy három milliós hadsereget toborozniok, amiből egy év letele után négyszázezer meglehetősen lusta, piperkóc angol katonára már tényleg együtt is van. Ez annál fényesebb eredmény, mert az »önként« jelentkező angol katonák zöme természetesen a nép söpredékéből kerül ki, olyan elemekből, amelyeket elcsábít a nagy szold és mindaz az aránytalanul sok pénz, amihez csak ilyen rendkívüli időben, mint katonák juthatnak, továbbá az a várakozás is, hogy nagyuri módon fognak a lövészárokban élni és nem lesz egyéb dolguk, mint az eddig üzött sokféle sporton kívül még a germánvadászat sportjával is foglalkozni.

Anglia ekként a háboru céljaira a hivatalos tiszteken kívül csak népének alját adja, melynek elvesztését nyereségnek tekintheti, amint — az itt-ott felbukkanó angol naivítás dacára — közismert tény, hogy az egész háboru Anglia részére nem egyéb üzletnél.

Anglia kereskedelmi háborut folytat. Fizet, szoldosokat tart és a megvásárolt vér árán akar óriási haszonhoz jutni. Pokoli terveit legjobban jellemzi, hogy angol szoldosból csak annyit és olyant küld a frontra, amennyitől és aminőtől szívesen szabadul. A többi szoldost szövetségesei szolgálatják.

Anglia háboru célja annyira nyilvánvaló, hogy azt kérdezni neveltséges. Érdekes azonban megvizsgálni, mi a hadviselők háborujának célja?

Az antánt-sajtó szerint: a német militarizmus letörése.

Nemes cél. S ki szolgáltatja e szép cél eléréséhez a legnagyobb erőt? Az orosz. Valóban, a fenékelt eszmékért lelkesedő antánt erre méltóbb elharcost nem is találhatott volna. Minő aranyugaras napfényben fog ragyogni ez az eddig rabláncra vert Európa, ha egyszer az orosz szabadság védő szárnyai alá kerül. Az angol parlament ujongani fog, a francia republika felszabadul a zsarnokság rabságja alól; szabadság, egyenlőség és testvériség lesz egész Európában, mely eddig oly fájdalmasan nélkülözte az orosz szabadelvűség áldásait. S hogy el ne felejtjük: embertelen német katonák nem fognak többet francia csecsemőket fölöstökölni.

Csak hogy ez az aranyos kor még kissé késik, épp úgy, mint Kitchenernek folyton beigért, de soha össze nem gyűlö három-

milliói hadserege. Azalatt a barbárok nem átalakodnak a szent orosz földre tenni a lábukat, arra az orosz földre, melyet még egy Napoleon sem tudott hatalmába ejteni. Kinek mi a háboru célja, azt a pártatlan szemlélő tisztán láthatja: Angliának telhetetlen kapzsiságának kiméretlen kielégítése, Franciaországnak a revans, Olaszországnak a zavarosan való halászása, Oroszországnak a moszkovilizmus uralomra juttatása, Szerbiának és Montenegrónak protektoruk lábának megcsofolása és egy kis terjeszkedés körülbelül Budapest határáig. Nemde, mind oly szép célok, melyeket könnyen lehet a sokat emlegetett »humanizmus győzelmeinek gyűjtő fogalmába összefoglalni?

Mert az antánt szerint csak mesebeszéd, hogy hü szövetségesünk az örökös zaklatásuktól akar menekülni, hogy szabadon fejlődhessek. Az meg már éppen nem helyes, hogy trónörökösünk gyalázatos módon történt meggyilkolását akarjuk megboszulni és megakadályozni, hogy a pókendi kis szerb nép büntetlenül garázdálkodhasson a saját házukban.

A mi háborunk védelmi harc, semmi más. A mi háborunk célja nem az ellenség megsemmisítése, hanem védekezés galád támadási ellen. Ez a cél legegyszerűbben minden harcoló katonánk előtt, ez lelkesíti hősi tettekre, ez magyarázza meg azokat a sikereket, melyeket a sokszoros túlerővel szemben elrünk. A mi katonáink tudják, miért küzdenek, nekik azt senkitől megkérdezni nem kell, az ellenség katonája pedig csak parancsszóra indul a háboruba, lelkesedés nélkül, de azzal a sokszor nem is titkolt szándékkal, hogy bőrért megmenthesse és mielőbb fogásába kerülhesse.

Ezért lehetséges ugyan, hogy a háboru még hosszabb ideig elhúzódik, de kimenetele immár kétséges nem lehet: győzelmünk — minden áldozatra kész katonáink és polgáraink méltó jutalma nem fog elmaradni.

Amikor a nagy háboru volt . . .

Megjön még az az idő, noha senkisémet tudja, hogy mikor.

Akkor megvalósul a viszontlátás reménye. S ha sok ezren is alusszák örök álmukat idegen földön, akik sohasem fogják ismét meglátni a szeretett hazai rögöt: a viszontlátás édes percében fájdalmunk, melyet szomorú sorsuk miatt érzünk, enyhébb és szentebb lesz, mert a béke, amelynek kiküzdéséért vérük folyt, a szebb jövő magvát hinti el a meggyötört földre. Hálával és hűséggel fogunk emlékezni azokra, akik vissza nem térnek, hálával és hűséggel fogunk gondoskodni a hátramaradottokról, kik fertartójuktól meg lettek fosztva; és ha a szegény emberi szívek fájdalmát emberi erővel csak tökéletlenül lehet is enyhíteni — esküszünk, hogy senkinek sem kell majd,

elesetteire emlékezve, haraggal és keserűséggel mondania: »Akkor, mikor a nagy háboru volt . . .«

Majd csak akkor fogjuk teljesen felismerni, mit éltünk át. Sok hónapon át olvastunk vérről és halottakról, mérhetetlen fájdalomról és hallatlan vitézségről, s mindez végül nem jelentett sokkal többet nekünk »hír«-nél. Ha a béke évtizedeiben valahol valami szerencsétlenség történt, amelynek néhány ezer ember esett áldozatul — föld-rengés vagy egy óriási hajó elsüllyedése vagy egy város leégése — akkor megrendült a világ és a kulturországok újságjai könyörölés és részvételeiről beszéltek. Most minden nap enél sokkal borzasztóbb történetik, s mi úgy gondolunk erre, mint idegen, messze fölünk eső sorsra, holott ez a magunk, bennünk közel érő sorsunk. Oh, csak a béke beköszöntése után fogunk ráeszmélni arra, minő emberek is voltunk mi akkor, amikor a nagy háboru volt

Persze: nemcsak a fronton harcoló vitézek, mi idehaza is bátorosan küzdöttünk és tovább is fogunk küzdeni, idebenn és odakünn, mihelyt elérkezik az ideje. Áldoztunk nemcsak a vagyonunkból, hanem kívánságainkból, reményeinkből és meggyőződéseinkből is. Mig testvéreink ott künn az ország kapui előtt állottak őrt, mi idehaza iparkodtunk a nemzet javait megőrizni, hogy vitézeink ide visszatérve, ne találjanak mindent feldulva, elpusztítva, amiért békében dolgoztak, háboruban szenvedtek. Tudjuk, hogy nekünk is felelni kell azért: méltóak voltunk-e a nagy időhöz? S ha a sors kegyes lesz hozzánk és a véres háboruban megtanultuk, hogy minden véleménykülömbesség mellett is folyton szem előtt kell tartanunk, hogy egy Haza gyermekei vagyunk valamennyien és mindannyiunk kötelessége a Haza becsületét temérdek ellenség ellen megvédeni: úgy büszkén mondhatjuk majd: »Ezt megtanultuk, amikor a nagy háboru volt«

K Ü L Ö N F É L É K .

— A király születése napja. Augusztus 18-ikát, mint Őfelsége születése napját, hagyományos kegyelettel ülték meg Csáktornyan. Az ünnepély fényét a Csáktornyan lévő sebesültek kivonulása emelte, a Csáktornyan szolgálatteleire beosztott tisztikar is megjelent a 9 órakor a róm. kath. s 10 órakor az izr. templomban megtartott istentiszteleteken — Déri György őrnagy és dr. Woslar Nándor ezredorvos vezetése alatt. A polgári hivatalok és iskolák is képviselve voltak a hivatalos miséken. A róm. kath. templomban a mise alatt Stolcer József zeneakadémius által betantolt férfiak énekelt s Anhalt Lajosné úrnő két gyönyörű betétet adott elő. — Az izr. templomban

Grünwald létes dr. főrabbi pedig szép beszédben emlékezett meg Őfelségéről a királyról születése napján. Délben a katonai tisztikar közös hivatalos ebédén vett részt a katonai étközben.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Polyák Dezső monori áll. polg. isk. tanárt ugyanoda a IX. fizetési osztályba kinevezte.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Sárosi István csáktornyai és Fülöp Áron dr. somogyorsági m. kir. áll. elemi népiskola: tanítóképző-int. rendes tanárokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Az új ezüstkoronások.** Bicsból jelentik: Folyó év augusztus hó 15-én a jegybank új ezüstkoronásokat forgalomba hozott. Az új egykoronások külső képe más lesz, mint a régieké és háttaljukon 1914 15- felírás lesz egy babérkoszorúval övezve. A most forgalomban levő egykoronásokat be fogják vonni. November 15. után már csak az ezüstértékükön váltja be a jegybank a régi egykoronásokat és így remélhető, hogy az a rengeteg sok egykoronás ezüstpénz, melyet a háború folyamán kivontak a forgalomból és lezauráltak, november 15-ig visszakerül a jegybankba.

— **Signum laudis.** Őfelsége a király Kayser Andor m. kir. honvéd hadnagynak az ellenség előtt tanúsított kiváló vitézségének elismerésül a Signum laudis adományozta.

— **Nemzeti ünnep.** Nemzeliünk patronusának, Szent István királynak névünnepe hagyományos ünneplés tárgya volt augusztus 20-án. A középületeken a nemzeti zászlók hirdették az emlékeztető napot a róm. kath. templomban pedig a hívők sokasága jelent meg a 11 órai szent misén. A hatóságok és iskolák képvisellete s a katonai tisztikar küldöttsége, utóbbi Voslar dr. ezredorvos vezetés alatt, szintén részt vett az istentiszteleten. Ez alkalommal is a férfi énekkar keretében Anhalt Lajosné úrnő megható betét énekeket énekelt. Varga Wolfgang híttanár pedig alkalmi szent beszédet mondott.

— **Kicsérőlik a felmentett állami alkalmazottakat.** A polgári életben állami alkalmazásban lévő legénységi egynekét, akik a hadiszolgálatra nem találtak teljesen alkalmasoknak, de a mögöttes országrészekben ténylegesen szolgálnak — mint a Külügy-Hadügy közli — ki fogják cserélni olyan állami alkalmazottakkal, akik eddig mint nélkülözhetetlenek fel voltak mentve. Ez intézkedést, mely a posta- és távirada tisztviselőkre nem terjed ki, már legközelebb fogantatásítják.

— **Az új tábori egyenruha.** Az osztrák és magyar hadvezetőség a szerzett tapasztalatok folytán már régebben elhatározta, hogy a csukaszürke egyenruha vonalását zöldes árnyazattal helyettesíti. Az új színezés nem tér el jelentékenyen a régítől, de szemre és katonailag is sokkal előnyösebb. A hadvezetőség rendeleteileg írta elő az új szint így az egész hadsereg külső megjelenése át fog alakulni.

— **Eljegyzés.** Czumpf Ernő eljegyezte Lajtmann Ilonkát, Lajtmann Bálint szentilónai vendéglős leányát.

— **Színészet.** Rác Dezső jól szervezett operett színészlata a jövő hó első felében városunkba érkezik és a Zrínyi szálló nagytermében tartja előadásait. Bérletek gyűjtésével H. d. s. Kálmán titkár van megbízva.

— **Madarak és fák napja.** Hogy az

országos állatvédő egyesület kellő adatokat nyerhessen a madarak és fák napjának ez ideig megünnepléséről, az illető elemi népiskolák tanítói illetve tanítónői sürgősen közzéadják a tanfelügyelőséggel, megünnepléské az iskoláikban a jelzett napot s ha nem jelentéské be annak okát.

— **A hadviselő államok kiadásai és eladósodása a háború első évében.** A pénzügyi hadviselés méreteiről érdekes áttekintést nyújt Hantos elemér dr. orsz. képviselőnek német nyelven most megjelent munkája. (Volkswirtschaft und Finanzen im Weltkrieg mit besonderer Rücksicht auf Österreich Ungarn von Dr. Elemér Hantos 1915. Otto Hupke Verlag Göttingen und Berlin) Az ebben közölt legjobb adatok szerint a német birodalom 58 millió, a monarchia 32 millió, Törökország 8 millió, vagyis a központi hatalmak csoportja összesen 98 millió koronát ad ki naponként a háború költségeire. Az entente államai részéről Anglia 52, Franciaország 43, Oroszország 54, Olaszország 20, Belgium, Szerbia és Montenegro együttesen 12 millió koronát költ naponként, úgy hogy a hadviselő államok összesen naponként kerek 280 milliót adnak ki a közvellen háborús költségekre, a mely összegben a háború által okozott összes kiadás és kár még korántsem foglaltatik. E roppant összegeket az egyes államok a központi jegybankok igénybevételein kívül főképp hadi kölcsönök útján fedezik. Államonként részletezi szerző e horribilis összegeket s kimutatja, hogy a hadviselő államok eladósodása az első háborús évben 90 milliárd koronát tesz ki, oly összeget, a mely a harcban álló nagyhatalmaknak a háború kilőrészek fennálló összes államadosságának felel meg. Az a teória, hogy egy modern háború pénzügyi okokból nem tarthat sokáig, tarthatatlannak bizonyult. Egy éve dul a harc, csak a nagyhatalmak részéről több mint 90 milliárdot emésztett fel és a vég még mindig beláthatatlan.

— **Hadimenetrend.** A budapest—pragerhoi vonalon vasárnap óta a vonatok a következő sorrendben közlekednek: Posta-vonat (I, II, III oszt.) Budapestről este 10 41, Nagykanizsáról 5 19 órakor indul, érkezik Csáktornyára este 8 16 órakor Csáktornyáról indul éjjel 12 03 órakor, érkezik Murakeresztúra 2 40, Nagykanizsára 3 16 órakor éjjel, Budapestre este 10 01 órakor. — Élelmezési vonat (III. o.) Budapestről indul reggel 4 41, érkezik Nagykanizsára este 9 57, Csáktornyára éjjel 2 16 órakor. Csáktornyáról indul d. e. 9 39, érkezik Murakeresztúra délben 12 16, Nagykanizsára 12 52, Budapestre reggel 7 37 órakor.

— **Az erdők vágása.** Egymásután érkeznek a kormányrendeletek, melyek odaírnyulnak, hogy a hatóságok hívják föl az erdőbirtokosokat tüzelőfa készletek főlhalmozására. Az üzemtervektől eltérőleg is szabad, sőt kell is az erdőkben fát kivágnani, mert előreláthatólag nagy mennyiségű tüzelőanyag-ra lesz szükség. Minden esetben, a mikor a megállapított üzemtervtől eltérőleg akarja a tulajdonos erdeiben a favágást eszközölni, a földművelésügyi kormány elölzetes engedélyét kell kérni. Így most is, e rendkívüli erdővágatáshoz is, megkivánatik a kormányhatósági engedély. Az erdőbirtokosok a rájuk nézve illetékes kir. erdőgondnokságnál adják be folyamodványukat. A kérelmek soron kívül nyerne elintéztést. A vágatásira vonatkozó fakészletek bejelentését elrendelő,

kormányrendeletet a vármegye alispánja a jövő héten teszi közzé a vármegyében.

— **A tüzfakészletek kötelező bejelentése.** A hivatalos lap miniszteri rendeletet közöl, amely elrendeli a tüzfakészletek bejelentését. Bejelentés alá esnek a tüzfából azok a készletek, amelyek a tűzifa termelésével és eladásával, vagy a termelt tűzifa forgalombahozatalával foglalkozó erdőbirtokosok és kereskedők birtokában eladatlanul vannak, vagy ha már eladtak, még nem szállították a vevőnek. A bejelentést az köteles megtenni, akinek a birtokában a bejelentendő tüzfakészletek vannak. A rendelet többi pontja a bejelentés módzatairól intézkedik.

— **A város tanácsterméből.** Csáktornya képviselőtestülete I. hó 18-án d. u. gyűlést tartott Kristofics Károly városbíró előöklete alatt. A képviselőtestület dr. Hidvégi M. ksa, dr. Schwarz Lajos és Meider Albert javára a közs. pótdadót törölte, leírt állam adóku után. — Az áll. tanítóképző intézet telkéről elvezendő szennyvíz csatorna irányát a közvágóhíd melletti ukki-vasúti hid irányában jelölte ki. — Verhancsics István részére a Jókai utca végén 400 négyszögöl építkezési telket átengedte a 4 K. — Deutsch Edénének ugyan e tárgyban való kérvényt elutasította, mert a kért helyen a város gazdasági épületet emett — Miltényi Dezső és Csoma Mihály illetőségét megtagadta, ellenben Moltesz Adelét elismerte. — Tárgyalta az 1916. évi közs. költségvetési előirányzatot, melyet 120988 72 K bevetellel s 160913 K kiadással egyhangulag elfogadott. A pótdadó 54%-ot tesz ki. — Ugyancsak elfogadta a közs. közutak kezelése és fenntartásáról egybeállított 1916-ik évi költségvetési előirányzatot.

— **Halálozás.** Kovacevics Ferenc nyugv. kántortanító 83 éves korában Sokolovcn Belovár vármegyében elhunyt. A megboldogult sok éven keresztül Tüskeszentgyörgyön mint kántortanító működött.

— **A lisztüzlepleglet biztosítása.** A vármegyei alispán rendelete Csáktornyán házról-házra járással meg lett állapítva az egész évre szükséges lisztmennyiség. Az összeírás érdekes adatokat tartalmaz, amennyiben kimutatja, hogy Csáktornyának ama lakosai, akik nem önerjükéből szerzik be gabonájukat vagy lisztjüket, vagy pedig sem valamely malomvállalatnál, vagy más módon szerzik be azt, házi szükséglet címén havonként 110 kg. búzát, 80 kg. rozst, 13 kg. árpat, 200 kg. zabot; gazdasági szükséglet címén 19 kg. búzát, 105 kg. rozst, 778 kg. árpat és 720 kg. zabot; továbbá 14952 kg. buza és 8426 kg. rozsliszt igényelnek.

— **A mezőgazdasági alkalmazottak felmentése.** A földművelésügyi miniszter 48004 sz. rendelete értelmében a felmentések tárgyában engedélyezett szabadságok meghosszabbítása iránti kérelmek rendszerint nem vehetők tárgyalás alá. Bizonytalan időre leendő felmentésekben csak önálló mezőgazdák vagy gazdaságok vezetői, illetőleg kivételesen a mezőgazdasági üzemek oly ágazataiban szolgálókra (állathizlálás, tehenészet és tejkezelés, ló-, sertés-, juhtenyésztés, községi kovácsok, lakatos, gépész s egyéb mezőgazdasági iparosok) nézve tehető javaslat. A min. rendelet továbbá meghagyja az alábbi fokú hatóságoknak, hogy a felmentési javaslatokat pontos adatokkal (szül. év, ill. hely, katonai szolgálati viszony; A. vagy B. alszállyú népfelkelő, közs. v. honvéd tar-

talékos, póttalékos stb.) ellátva két példányban terjesszék fel. Hadrakelt sereghez vagy valamely hadtápkörzethez beosztott egyének nem menthetők fel. A kérvények az alispánnak küldendők be a főispánhoz leendő felterjesztés végett.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Novák Katalin, Bencze Mária, Bajkai Anna, Csányi Zoltán, Kolmanics Erzsébet, Buczolics István, Seyfried Zoltán, Leich Antal, Plessinger László, Grábár Paula, Csabai Kálmán, Schlesinger Margit, Megla Ágoston. — **Meghaltak:** Dobrinic József (27 é), Steiner Jakab (78 é), Vukics Mária (9 é), Kolmanics László (1 é), Dobsa Juli (78 é), Mosmondor István (30 é), Horváth Lajosné (65 é), Mavrek Mária (4 h), Jagec Mihály (3 é), Vertarics Mária (10 h), Domitrovics Mária (3 é), Stein Mór (78 é), Gasparics Mária (3 é), Prusatz Alajos (73 é), Jabuka Anna (11 h), Verhar Paula (23 h), Dóklea István (42 é). — **Házasságok kötöttek:** Lövenstein Antal és Heinrich Márta, Podvenecz Viktor és Vertacsnik Ilona.

— **Vásár.** Augusztus 30 án Drávavásárhelyen országos állat- és kirakodóvásár tartatik.

— **Hivatalos kimutatás az ideai termésről.** A földmívelésügyi miniszter által kiadott hivatalos jelentése a legutóbbi jelentéshez képest kevés változásról ad hírt. A rossz időjárás némileg kedvezőtlen befolyást gyakorolt a learatott gabonaműnek minőségére. A buztermés a múlt évinél 16 millió métermázsával több, ötvenczer métermázsra híján 45 millió métermázsra. A rozs aratását befejezték, rozstermésünk 12 millió kétszáz-ezer métermázsra. Árpa a cseplési adatok szerint 12 millió 840 ezer métermázsra termelt. Zabtermésünk kisebb valamivel, mint a múlt esztendőben volt s az idén, 11 millió 960 ezer métermázsra zab termelt. Zab várható termése 12 083 277 (1914. évi végleges eredmény 12 560 937 volt). A tengeri a legutóbbi két hét óta mindenütt kitünően fejlődött, jó termésre van kilátás. Ugyanez a diagnózis áll a burgonya és cukorrépa kilátásaira is. A szőlő kilátásai általában jók, a budapesti kerületben azonban gyenge közepesek, itt-ott rosszak. A takarmányok, a hüvelyesek és a dohány az utóbbi időben jól fejlődtek.

— **A drávaegyházi apagyilkos — örlött.** Közöttük néhány hete azt a borzalmas gyilkosságot, melynek tettese Pecsek Lukács 28 éves drávaegyházi legény, áldozata pedig annak apja volt, kit fia revolverrel agyonlőtt. A gyilkos legény a nagykanizsai kir. ügyészség fogházában volt vizsgálói fogságban szándékos emberölés büntettségével vádoltan. A vizsgálóbíró előtt már az első napokban kétségesnek látszott, hogy az elvetemült ember normális e s ezért a törvényszéki orvosral megvizsgáltatták annak elméleti állapotát. A törvényszéki orvos a minap terjesztette be szakvéleményét a drávaegyházi gyilkosról, melyben minden készséget kizáró módon megállapítja, hogy Pecsek Lukács örlött Ennek folytán Pecsek Lukácsot valamelyik elmeegógyintézetben helyezték el.

— **A lisztzűléséglet ellátása.** A kormány 2072/1915 M. E. számú rendeletével módot nyújt arra, hogy a fogyasztó közönség az 1916 augusztus 15-ig terjedő egész évi örleményszűléségletnek ellátásához való gabona mennyiséget f. évi szeptember 15-ig beszeresse, vagy ennek beszerzésével valamely malomvállalatot megbízasson. — **Ér-**

tesülésünk szerint a helybeli gőzmalom részvénytársaság elvállalja a megbízásokat és előjegyzést ezekre f. hó 26-ig elfogad.

— **Hősi halál.** Vettük a következő gyászjelentést: Tomka György uradalmi számvevő és neje született Molnár Jolán úgy a maguk, Jolán leányuk és gyermekeik nagyanyja Özv. Molnár Etekne, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól lesújtva tudatják, hogy a szeretett fiú, testvér, unoka illetve rokon Miklós a 14-ik tábori tüzérezred önkéntese végzett kereskedelmi akadémikus 1914. évi augusztus hó 23-án az északi harctéren Polichna melletti ütközetben 23 éves korában gránáttól találva hősi halált halt. Csak most jutott tudomásra, hogy Modlyborzicén lett másnap eltemelve.

Továbbá tudatják, hogy szeretett fiúk Ferenc a m. kir. 20-ik honvédegyalozred főhadnagya a »Signum Laudis« tulajdonosa 1915. évi augusztus hó 6-án az északi harctéren a Novydvor körüli ütközetben 20 éves korában ellenséges géptegyevergolyótól találva hősi halált halt. Niecsko vadászhatól nem messze lett eltemelve. Nyugodjanak békével, messze tőlünk — idegen rögök közt addig, míg hazahozhatjuk tetemüket, hogy közel hozzánk — szülőföldben legyen örök pihenőhelyük. Az engesztelő szentmise áldozat folyó évi augusztus hó 24-én délelőtt 9 órakor lesz a helybeli ferenczrendi templomban a Mindenhatónak bemutatva. Csáktornya, 1915. évi augusztus hó. Áldott legyen emlékük!

— **Választmányi gyűlés.** A szeptember hó 13-án tartandó törvényhatósági biz. gyűlésre az 1915. évi háztartási költségvetés összeállítására, továbbá a megyei stb. számadások megvizsgálása céljából az áll. választmány aug. 28-án, a közgyűlésen felveendő egyéb ügyek tárgyalása végett pedig szeptember 6-án d. e. fél tíz órakor a vármegeyház gyűléstermében gyűlést tart.

— **A háború.** Varsó és Ivangorod bevétele után a várak és fontos pozíciók egész sorozata esett birtokába a rohamosan előretörő szövetséges seregeknek. Így Lomza, Lukov erődített városokat bevették, Kovnov és Novogeorgievsket elfoglalták. Kovnovban 400 ágyút zsákmányoltunk, Novogeorgievskben pedig 700 ágyura tettünk szert s 6 tábornokot és 85000 oroszot fogtunk el. Hős seregeink már Brest Litovszk alatt állanak s nagy előkészületeket tesznek ennek a nagyfotosságu várnak az elfoglalására. Hindenburg ezalatt Vilna és Riga felé törtet, hogy ezeket is birtokába vegye. — A francia harc-szintéren még mindig álló harcok folynak, s közben a léghajók Anglia nyugati pontjait s egyes Zeppelinek Londont bombázzák — A Dardanellákban az ellenség is ujonnan partraszállított hadosztályt vetett harcba, hogy a török állásokat elfoglalja. De a hősi védelem folytán, bár az új csapatoknak a fele elveszett, eredményt az ellenség még sem ért el. — Az olasz harctéren ugyancsak meddő a küzdelem. Az olaszok még mindig próbálkoznak, hogy áttörjék arcvonalunkat, de minden siker nélkül. 17-én is négyszer támadtak, mind a négyszer oldal-tözbe kerültek s véresen futottak vissza. — A Balkán félszigeten döntő események előestéjén állunk. Az itteni semleges államok döntenek a napokban, miről további magatartást folytatassanak a világháború keretében.

— **Német diákok és tanárok a háboruban.** Ama másfélmillió haddi önkéntes közt, akik még a háború első heteiben bevonul-

tak, sok egyetemi tanár és diák is volt. Hivatalos jelentés szerint eddig elesett 53 főiskolai, 532 középiskolai tanár, 1778 néptanító, szeminariumi tanár és tanítójelölt. Az adatok természetesen még nem teljesek; csak a háború után lehet majd pontosan megállapítani. Az egyetemek, főiskolák 66200 hallgatója közül, mint a hivatalos közlemények jelentik, az 1914. év végén 38200 ifju volt a harctéren; elesett belőlük eddig 1081. Főiskolai tanár 1585 ment táborkba; középiskolai 7500, — a teljes létszámuk egy harmada. Elesett közülük május közepéig 984; 38000 primanus, secundanus (VII., VIII. osztályu tanuló) közül 20.000 ifju to-gott fegyvert tavaszig, de e szám azóta még emelkedett. A tanítóképzők 1200-nál több tanárt és csaknem 16000 növendékét adtak a hadseregnek vagyis 42, illetőleg 30 százalékok. A néptanítók száma hivatalosan még nincs megállapítva: 40—50 000 közt ingadozik. Közülük, 1915 kezdetéig 1600 esett el. Berlini közési tanító eddig 1447 van oda: április végéig elesett belőle 73, megsebesült 163. Az itthon maradt tanárok tanítók, tanulók hadisegítősége versenyzik a kint levők harci munkájával. Így például a felsőbb iskolák május 1-ig 15 millió márka aranyat szolgáltattak be a birodalmi bankba; Berlin közési iskoláiban fiuk, leányok egy millió aranyat gyűjtöttek. A fém tárgyak, gummi, gyapjuruha gyűjtése, pusztá területek megművelése, a katonák olvasmánynyal való ellátása körül az iskolai növendékek tanáraik vezetése alatt kezdtől fogva kiváló munkát végeztek. Ki győzné a sok harisnyát, térdvédőt, érmelegítőt, baslikot, harkótól megszámolni, amit iskolás leányok százezer számra kötöttek. Millió, meg millió, nehezen megkuporgatott garas vándorolt így a táborkba és segített a győzelmet kivívni.

— **Jó ötlet** ezekben a drága időkben, ha frissítők, jóízű és szomjúságot oltó házi italokat csekély költséggel otthon készítenek. 100 liter házi italt (ananás, alma, málna stb.) bárki készíthet. Az alkatrészek ára pontos utasítással bérmentve K 4.50 utánvétele. Ót adagnál egyet ingyen hozzácsomagol Grolich János Angyal-drogériája, Brűnn 618 sz. Morvaország).

Háborus gazdasági törvények és rendeletek címen a Magyar Vámpolitikai Központ második kiadásban bocsátotta közre azokat a gazdasági célzatu törvényeket és rendeleteket, amelyek az év február 21-ike és augusztus 10-ike között megjelentek. Az ebben az időben egymást sürűen követő törvények és kormányrendeletek utvesztőjében a Vámközpont kiadványa megbízható tájékozást nyújt ez ezek megszerzése az érdekelteknek igen ajánlatos. A terjedelmes kötet az 5 K bolti ár helyett 4 K ért kaphatja meg, aki megrendelését a pénz egy-dejű beküldésével a soproni kereskedelmi és iparkamaránál rendeli meg. A mű első kötele 5 K helyett 2 K ért szereshető meg ugyancsak a kamara utján.

— **Elvesztött egy Nero nevű, világos sárgabarnaszőrű bernáthegyi kutya.** A nyomára vezető keresik lapunk kiadóhivatalát értesíteni.

Szerkesztői üzenet.

Lukács Lajos, Budapest. Hát Ön is az olasz harctéren sebet kapott a füzéért folyt küzdelmeiben! Örülünk, hogy csak könnyebben megsebesült. Köszönjük ígérteit, hogy nemokkára ismét felkerek érdekes közleményével. Már alig várjuk. Gyors és alapos javulást kívánunk. A lapot rendszeren küldjük a kívánt cím szerint.

Sva pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora

kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Pređplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor

Na pol leta 4 kor

Na četvert leta 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa. računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnici:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR

Novogeorgievsk i Kowno festunđi su prepali.

Uu Novogeorgievsk i Kowno festunđ su nemei više 1100 štukov i vnođo municiju zaplienili.

Uu Novogeorgievsk festunđu su 85000 rusov i 6 ruskih generalov polovili.

Nemilosrden rus vu bitkih žene i decu tira pred sobom. - Pri Dardanellah su englezi opet jednu ladju i 3800 vojuikov izgubili. - Obkoljeni Brest-Litovsk. - Borba za Varšavu. - Gladne planine. - Höfer generala prijavia. Nemoćna talijanska offenziva. - Kaj su neprijatelji obećali Bulgariji?

Kak stojimo na bojnomo polju?

(M. J.) Našim neprijateljem jako zlo mora iti, ar vezda opet svom silom, i to: s lepimi reći, s grožnjom i s obećanjima nukaju Rumunjsku, Bulgariju i Grčku, da bi njim na pomoć išli. Ali svi ovi mali balkanski orsagi šutiju, pak se neceju zamjeriti niti nam, niti našim neprijateljem. Rumunjska, pak Bulgaria bi se rade k nam priklopile nabitto vezda, gda nam dobro ide i da vidiju, kak beži rus pred nami.

I Srbija je tiho. Jako je oslabljena, pak izvun toga se srđi na rusa, koja ga je vkanila.

Rusko, francuzko, englezko i talijansko savezničstvo za »antant« zoveju. Lepa je to banda! Englez je vu pr-gjar. francuz kontr-aš, talijan trobentaš, rus pak bajzar. Malu zvezgu je srb puhal, ali njega su vun hitili iz bande ar je zločesto igral, pak su za to zeli k sebi talijana vu bandu, da bi jim na mesto srb-a s trobentom pomagali. Ali se neče trobenta slagati vu bandi, od kada je talijan pri Insonso zvanim mestu bit bit, gde su mu trobentu pohrupili, zbog česa vezda folišno igra. Od bajzara je primas te bande vnođo čekal, ali bajzaru jako zlo ide. Potri su mu bajza, štrunje spotrğali, a ka-lafuniuma pak je vu Varšovi pozabil. To su veliki zroki tomu, da svim mužikašom zlo ide vu toj bandi, pak moći je lahko razmeti, zakaj neceju balkanski orsagi vu tolu prepadajuću bandu stupiti.

Strahovite vudarce je dobit i prošli t-jeden rus od naših i nemških seregov. Rus podjednomo beži, a naši i nemški seregi nedaju mu, da bi se gde počinuti mogei. Tiraju ga pred sobom vu svojem lastovitim orsagu. Vezda se vre i vu samom carskom glavnom gradu Petrogradu bojuju, da budu saveznikovi i naši seregi ov glavni grad prevzeli. Vre pakuju rusi, da si svoje kinče dalje vu srednu orsaga odneseju.

Vu naših rukah su došli siedeći ruski festunđi: Varšova, Ivangorod, Georgievsk, Paltusk, Rozan, Ostrolenka, Lomza. Ove festunđe je rus proti nam dal zaidati kre ruske granice. Vezda budu ovi dobri nam proti rusu. Prevzeli imamo još 5 festunđov, ako budemo s ovimi gotovi, onda je put sloboden do sredine Ruske zemlje. Ruska vojska se je tak oslabila, da nema dvojbe, da bi te festunđe obraniti mogla.

Nečemurni rusi vezda s takvom taktikom vojuju, da pobereju vu varaših i vu selah ruske žene, pak decu, pak jih na šerege tiraju pred sobom prama našimi vojniko, ruski vojniki za hrbtom ženah i dečah približuju k našimi četami, mislivši, da naši i nemški vojniki nebudu na žene i decu pucali. Ali njihova vkanjivost nikaj ne hasni, ar naši vojniki bez ikakvog milosrdja moraju med za hrbtom ženah i dečah stojeće ruse strélati, ar ako to nebi učinili, bi rusi naše vojnike postrélali, ili polovili. To se razme, da vnođo nekrivih ženah i dečah budu aldov nečemurnomu i nemilosrdnomu ruskomu vojničtvu.

Vu prošlim t-jednu su naši seregi vu bitkih takaj vnođo jezer rusov zakrali i polovili. Broj ovih se jošče nezna, ali ima jih vre od 1-ga augusta ober 100 jezer na novo polovljenih. Vu 3 i pol mesecah je rus više kak 800 jezer polovljenih izgubil.

Na talijanskoj granici talijani vezda po noći probaju napasti na naše šerege, ar po dnevu nikaj ne su mogli dostići. Ali niti naši vojniki nespiju, pak jih s kugljami dočekaju. Radi bi talijani dok zima dojde nekakov napredek dostignuti, ar se bojuju od zime. Moramo znati, da vu Talijanskoj redko gda zmrzne, a ima vu najvećim deļu Talijanske, gde nigdar sněg nepada, pak zbog toga vu hižah niti peći neimaju. Vu zimi med na meji ležećimi planinama bude malo zlo za talijansku vojsku, koja nije privičta, kak naši vojniki, k ledu, pak snegu.

Pri Dardanelli je jedna nemška podvodna ladja opet podvrtala jednu veliku englezku ladju, na kojoj je 3000 vojuikov bilo. Svi su se vu morju potopili. Pri Ari Burnu zvanom mestu je jedna druga englezka ladja 1000 vojuikov dopelala do Dardanellah. Ovi su suho zemlju dostigli. Ali ovd i h je turčin dočekal i obkolil. Komaj je 200 izmed ovih englezkih vojuikov ostalo.

Englezi vezda hoćeju, da bi k Dardanelli talijani 200 jezer vojuikov na pomoć poslali, ar dovezdašući englezki i francuzki seregi nemreju sami prevzeti Dardanelle, koje vu Konstantinopolju vodiju. Turčin jih čeka svojimi četami i bude jim put na drugi svēt pokazal.

Borba za Varšovu.

Nad strahovitnom borbum čeli svēt se je zacudil. Kad smu najpređi pri Dunajecu ruskoja fronta pređri i sklopili smo se sa nemškami seregi, najprije smo Przemysla nazat zadobili, zatem smo Lemberga strgali iz ruskih ruk i odpotlam neprestalno letiju naši vitězi navěk naprě i samo podjednomo naprě vu Rusko.

Vu ovim boju nemci i mi višeput smo probali proti Varšovi iti, ali navěk se je nekaj takvoja pripetilo, da su naše i nemške čete daiko širom rezposlati morali, jerbo je soldacka strategija tak zahtěvala i poleg toga Varšova je dugo vremena mir imala. Juniuša meseca vu drugi polovici već su rusi straho bili, da napredovali budemo do Varšove i svrlo toga juniuša 22 ga Nikolajevics nadherceg zapovedal je, da svi slanoj-niki ostaviti moraju Varšovu i samo orsačkim činovnikom i onim civilom je bilo dopušćeno vu varašu ostati, koji su pod soldacku komandu spadali.

Vu sledećih redih na kratkoma spišemo, kaj sve se je dogodilo sa glavnim varašom Rusko Polske s onim festunđom, za

koje ga su rusi mislili, da nigdar nišći ga ne bude zadobil.

Varšova je jedan moderni varaš, koj je devet kilometrov široki i osamnajst kilometrov dugi. Varšovu već 1224-ga leta imenuvaju i glavno mesto je bila Varšova masovim hercegom do 1526-ga leta. 1550 ga leta Zsigmond Agost kralj je za glavnoga varaša imenuval, Varšovu, poleg varaša je Wola zvani prostor, na kojim su polske kralje zbirali. 1655-ga leta X. Gustav, Károly švedski kralj zadobil Varšovu. 1656 ga leta pak Kázmér János polski kralj opet ju je nazat zadobil, kad su polaki ovoga kralja pretrali, Varšova je kapitulerala. 1656 ga juniuša 28—30-ga velika bitka je bila pri Varšovi i vu ovi bitki X. Károly i Brandenburgi Frigyes sbili su polske šerege i Varšova je kapitulerala morala.

1793-ga leta varaš je već rusom vu rukah. 1794 ga aprila 17 i 18 ga polaki spoklali su sve ruse, koji su vu Varšovi se nastanili. Od juliuša 9 ga do septembra 16-ga prusi su vladavali vu Varšovi, kad je novembra 5 ga Praga zvani odsuvnašnji festung propal, varaš se je opet predal rusom, koje je Suwarow ruski general vodil. Dakle Varšova je opet rusom vu ruke došla.

Kad su Polskoga orsaga tretjiput rezdelili vladari med sobom, Varšovu su prusi dobili i njihova je ostala do 1806 ga leta, kad su ju novembra 28 ga francuzi zavzeli. 1813 ga leta februara 8 ga opet su rusi vladari nastali nad Varšovom.

Polaki prot rusom 1830 ga leta novembra 29-ga opet su se sbunili i ruse iz varaša pretirali. Buna je do 1831. septembra 8 ga trajala, kad je Varšova opet kapitulerala pred Paskiewitsch Ivan ruskim generalom i od potlam do denešnjega vremena varaš je opet pod ruski jarem došel.

Denes je varaš jako napučen, ima prek milijun stanovnika. Varaš iz dveje delov stoji: novi i stari varaš. Poleg Visztula vode leži, prek koje glasoviten, »Sandor most« pelja. Od leve strani stoji iz pet baščih napravljena »Sandor citadella«, koju su rusi na varaske stroške dali napraviti. Stém su varaša kastigali svrho 1830 te revolucije. Vu citadeli je rest za politične robe.

Varšova je sjeđiste glavara. Ovdí stanuje najvećsi sudbeni stol, katolički herceg nadbiskup, lutherski i od drugih verah konsistorijumi. Vnogo školah i crkvih se najde vu varašu. Naj glasovitija je Sv. Jánoša cirkev, i kapucinski kloster, kojega su 1681-ga leta zazidali.

Varaš lépo šetalisice i krasne trge ima. Ovdí je celo Rusko Polske najvećsa trgovina. Vu varašu već kak pet sto fabrikah je.

Dakle Varšovu i Ivangoroda su naši vitežki šeregi augustuša 5-ga zadobili. Pravica božja je preobtalada neprijatelja, koj je tak nepošteno na nas vdrl. On je štel naše varaše posvojiti, sad pak mi trgomo doli iz carske korune najlepše i najveće neše gjungie: Varšovu, Ivangoroda. Strahovito jaki festungu su to bili Rusko Polske. Jeden dan su nam došli vu ruke. Borneš moremo recti, da velika čuda je to. Vu strahovitom boju, ov dan je bil naj vekši, než za to, kaj se je do vezda pripetilo, neg za to, kaj bude se stopram od vezda. Rusko mu orsagu naši neprijatelji na punli su zape s milljardi, on je bil odredjeni, da nas potapša. Ruski orsag prvi je opal doli na kolena. Srđce mu je prestreljeno, noga léma, ruke su mu spotrle.

Da je Varšova prepala, nam magiarom veselje je to, ali veselje nam je i za to, jerbo ravno mi smo oslobodili jednoga starinskoga puka od ruskoga jarma, koj je prvešo vréme vnohiput s nami vojuval.

Smeknuli smo vun sablju, došli smo do Varšove, došli budemo s božjom pomoćom i do konca boja, kojega tak slavno za kjućiti budemo.

Juriš na »Gladne planine«.

Augustuša 10 ga proti 11-ga jutri strahovitim silom su talijani vdirali na doberdoi brég. Juriš je jako kervavo i spolno spal vun na talijane.

Celi dan su štuki talijanski mrcati i od Polarró, do Doberdo vugta celoga fronta usgranetlini posipali. Okolo pol noći od Montfalcone na ishod i od Gradiske na jug veliki čopori su leteli napred da tak želznoga doberdoi brega jedanput zadobiju. Od Montfalcone na ishod su s vekšom moćom i s bolšemi regimenti isli, ovdí su bili alpinski vadasi, koje su do vezda najbolje šparali i koje su samo vu Tirolu vu ogenj pustili.

Od augustuša drugoga na celim izonžoi fontu to je bila naj biesnosa šturma. Kak se vidi, talijanom c lj je bil s kak gud velikim aldovom svoj cilj postići. Kad su naši jedne širom rezbili, opet su friške čete tirali na brég s med kojih nekoje došle su do naših drotnalih plotov, koje su na mesta od jutra do večera leteći granetlini rezrgali.

Naši soldati samo dvé vure vremena su imali rezrgane plote popraviti. Né su gledali na smrt niti na talijanske kuglje i sprozene okne, pod jednoma su kopali plote, na pinjali drote, doklam su sve nazat vu red postavili.

Po polnoći pet, šest talijanske svarmilnije isle su s šturmu na brég. Talijanske čete opet su samo na trideset korakov stale od naših drotnalih plotov, kad su se naši skrili štuki oglasili. Kanonéri dobro poznaju celo okolicu i samo onda počeuju na neprijatelja štrélati, kad znaju, da sad njih bude najviše doli opalo. Talijani sdvojeno su pobešli nazat. Kuglje su tjam do Montfalcone je sprevaljate. Tak veliki sgubiček su imali talijani, da naši hitro niti prešarcati su né mogli. Pred našemi šanci čeli bregi su ležali, koje pospraviti našim je velika zadaća bila. Po dano velika vrucina nastane, mrtvi tam ležiju i ako je naši pospraviti hoćeju, talijani odmah štrélaju na sanitice i težake. Takva duha nastane negda, da né ju moći premagati.

Vu ovim vremenu od Doberdoi brega i na zapadnim kraju su talijani na šturmu isli. Ovdí je sve skupa trideset minut trajala borba i neprijatelj kervavu je moral odvinuti.

Talijani od juliuša dvajtišestoga četerdeset i dvaput su isli na šturmu proti Doberdoi bregu i ovu vréme više soldaci je su samo vu ovim mestu sgubili, kak vu celim tripoliskim boju.

Talijanski zarobljenki Doberdoi brega za »Gladnu planinu« zovuju, jerbo ova planina je već na hiljada i hiljada talijanov poždrta.

Suprot talijanom mi smo mali sgubiček imeli i to sveksinoma naši su od talijanskih štukov pležerani, od pskih jako malo. Pozičije naše sve još tak stojiju, kak su od početka boja.

Naši baki dobro čujeju talijansku komandu i kak se talijani štrécaju svojemí offieri, kad na šturmu je tiraju. Na brég samo početirije moreju plaziti i za kratko vréme videti je, kak se mrtvi doli kotaraju po blatnim putu. Pležerani strahovitno javčeju i za pomoć prosiju.

Neprijatelj s vojkami vleče doli mrtve do kojih more, naši njim mir daju, jerbo i tak je već né moći skorom premagati mrtvečko duhu.

Po bitki naši su opet spokrvpali i popravili plote i mirno spavali.

Tak čekaju svaki dan talijane, koji svaki dan nekoju stotinu mrtvih aldovuju bez svakoga hasna.

Proti Breszt-Litovsku.

Svaki dan bliže i bliže dojdemo Breszt-Litovszka, koj je trejti tak moćen festung, kak je Varšova i Ivangorod, za kojega su takaj mislili rusi, da nikakov neprijatelj ne bude mogućen ga zadobiti. Savezni šeregi silno proganjaju neprijatelja po njegovoj zemlji i svaki dan bliže Breszt-Litovszka dojdeju. Tri veliki šeregi se približavaju Bug vode i tamošnje ruske linije, da moćnoga festunga i cele linije ključa zavzemeju i med tem toga sve ruske šerege spotereju, koji probaju naše slavne šerege zastaviti. Mackensen nemški general od juga na sever silno tešći i riva ruske šerege, koje je tak sbil, da su né mogućni nigdi se proti staviti. Njegve čete su već prek stupile radzin-vlodavai orsačkoga puta.

Strahovito proganjaju ruse na celim severnim bojnomo polju. Muckenseju i njegovu slavnomu šeregu vu centrua Lipót bajerskoga hercega šeregi pomateju, koji su takodjer već veliki put napravili od Varšove na ishod i pre Sokolovi se već približavaju Bug vode. Proti ovim šeregom takodjer moćno su probali rusi se braniti i neprijatelja zastaviti, ali naši vitežki regimenti jeden za drugim su sbili ruse i presilili su je, da dalje bežiju.

Od Bug okruga svaki dan menje imaju rusi, koji ako srečno vutji hoćeju, nemaju drugi put, kak neprestalno retirirati i saveznim šeregom ostaviti celo Polsku zemlju. Gde budeju rusi postali i gde bude neprestalno retiriranju kraj, to jednostavno još nišći nezna, to je još dojdućna tajnost. Da rusi poleg jednih glasovitnih ruskih novinah, gde hoćeju postati, kakti jednoga kuriozuma ovdí spisemo. Poleg ovih novinah ruski šereg dalko za Ural zvanim bregu vu Aziji moraju postati i ovdí jedno leto čekati, doklam ruskoga šerega nazat na noge postaviju i doklam ovu vréme opet dosta municije pribaviju, barem tuliko, kuliko je ruski šereg od početka boja imel. No, razmi se, da to je malo pre dugi termin i malo prevelika misel. Mi smo samo za to spisali to, da vidimo, kakva misel je vu Ruskim.

Istina, da i mi moremo prepoznati, da ruski šereg je još veliki moćen je vu defenzivi, ali opet i to vidimo, da je već vu takvim položaju, da nemore već onu jakost nazat zadobiti, kakvo je od početka boja imel.

Opet néje nišći misli od ruskoga šerega, da od majuša drugoga, kak je prvo odlučno bitku sgubil, tak silno bude retiriral i da ne bude nigdi duze vremena mogel se braniti. Celi svet je misli, kak ruski šeregi dojdeju svojih festungov tam se zas-

tavili budo i duže vremena nebudo mogućni savezni šeregi festunge prevzeti i nje dalej pretirati. Nećemo niti pak nam je ne cilj sad proricati, kak bude dalje boj trajal, neg samo tuliko naznanje damo našim čitateljom, da med rusi i njihovimi saveznicima dan na dan veće neprijateljstvo i velika štricinga nastaje. To pak je opet samo nam na hašen. Med englezkimi i ruskimi novinami velika štricinga traja. Vu Londonu nikaj već ne tajiju, da jako su se vu Rusiji vkaniili, kad su mislili, da sam ruski šereg tak jaki bude, da on sam nas mogel bude preobladati, tojest do fundamenta nas potapsati. Ruske novine opet tak pišuju, da francuzi i englezi vu žepu su ruke držali kad su rusi tuliko krvi i svakojačkoga blaga alduali vu strahovitum boju. Za talijana pak već takodjer pišuju neprijateljske novine, da je opet i svoje nove saveznike izdal, kak je i monarchiju, jerbo neće tam pomoć dati, gde bi najbolje nicali, tojest neće vu Dardanelle svoje šerege poslati, neg se tam na granici austrianski muči, gde nigdar nebude mogel osztrak-magjarske pozicije predri.

Vu kakvim položaju je Breszt Litovsk, vu takvim je i Riga. Ruski zapovednik odredil je, da svaki dan dvanajst hiljada stanovnika mora ostaviti Riga varaša. Nemci su već jako blizu i dan na dan doletiju nemski zrakoplovci i bombe hićuju na varaša. Bombe su već veliki kvar napravile vu varaša. Najmre pak bombardiraju kolodvore, željeznice, kasarne, moste i magazine. Zrakoplovci i proklamacije hićuju doli, vu kojih opominaju stanovnike, naj mirni budeju i naj ne ostaviju varaša, neg naj si barem za mesec dan stroška prebaviju. Vu Riga varašu tak stroga je cenzura, da već niti jedne novine nesmeju izlaziti, poleg toga stanovnici nikaj neznaju, kaj se dogadja po svētu.

Tak Riga, kak i Breszt Litovsk za kratko vrēme nam i našim saveznicom vu ruke dojde. Lehko da se to još ov tijeđen pripeti. Denes se je nad takvim ne moći čuditi, kad vidimo, da naj vekši festungi za par danov prepadneju i neprijatelju vu ruke dojdeju.

Dalje retirēraju rusi.

Od Bug vode na zapad sveposud dalje retirēraju rusi, pri Vlodavi opet su jedno odlučno bitku zgubili i ne su mogli vu naprē pripravljenih pozicijah ostati, neg su morali na čeli liniji nazat se poletći. Höfer general čisto na kratkoma je javil, da rusi vu onih pozicijah, koje su si za vremena naprē napravili, postali su i ovdj su se počeli braniti. Savezni šeregi navalili su se na ruse i pretirali su je vun iz šancov, poleg toga rusi od nedelje jutra neprestalno dalje i dalje bejziju.

Nemska službena prijava takodjer tak govori od onoga šerega, kojega Mackensen vodi i spomenese iz nekojih mestah gde su rusi opet biti bili. Od Vlodave na sever pri Rozanki i odovud malo na zahod pri Miendzirzivi su sgrabili rusi bitku. Rusi kod nakanenja imaju, da savezne šerege zastaviju, savezni šeregi odmah na jurši ideju i tak tešćuju ruse, da sva mesta moraju sprazniti i ostaviti.

Još i od toga odlučneše vojuje takodjer vu ovim okrugu Lipót bajerski herceg. Ovi šeregi pri Lošici gde su rusi nećmoč-

nećega šerega imeli, predri su njim centurama i presilili su ruse, da čeloga šerega nazat potegneju, ako nećuju, da je čisto obkoliju i presiliju je, da čeli šereg pred bajeri doli dene oružje.

Med savezni šeregi na Bug liniji takov položaj je, da podjednoma bolje skup ideju i nedaju vrēme, da bi se rusi negdi skupljali mogli i stēm savezne šerege zastavili. Gde to probaju, svigdi kervavu su biti i konec je opet samo to, da moraju retirērati. Vu retirēranju vno ruosov poloviju savezni šeregi i do vezda nezmerno oružja i municije su od rusov odzeli.

Hindenburga šeregi takodjer zanemit sgrabicek su već rusom zrokuvali od Ishodnoga morja, do Bug vode na čeli liniji su dalje došli. Ruse, koji su da Dünaburga zabraniju na Kupiški okolici proti su se stavili Below generala šeregu. Nemci su ruse proti sevru dalje pretirali. Vu ovi kervavi bitki rusi su opet nezmerno ljudstva zgubili. Nemci su dvanajst štukov, trideset i šest mašinpuških, svakojačko drugo oružje i skorom čeloga ruskoga trēna za plienili.

Kovno zvani festung je vu veliki stiski i rusi su već dvaput probali vun vdrti, ali nemci obedvaput su je kervavu nazat vu festung stirali. Nemske čete već su čisto blizu festunga došle.

Med Narev i Bug vodami rusi i nadalje tvrdoglavno se derziju, da nemce vu napredovanju zastaviju. V subotu do trdne krmice je trajala ovdj strahovitna borba i nazadoje svemo je to konec bil, da su nemci prek Nurcz vode došli. Okolo Novogeorgievka svaki dan je manje kolo.

Augustuša meseca prek sto jezer rusov su već zarobili i rusko retirēranje nejde tak gladko i poreda, kao to ruske novine pišuju i kak to rusi službeno javiju. Vu ovi borbi, koja već tri i pol meseca traja, rusi su prek osemsto jezer zarobljenikov sgrabili, ako k tomu dodenemo poprilički tuliko mrtvih, ond rusi ove mesece već kak poldrugi milljun ljudstva su kvarni. Razmi se, da nezmerno oružja i municije su takodjer savezni šeregi zadobili.

Iz Riga varaša vezda već i siromaškeši se vun seliju. Bogatuši su već zdavnja ostavili varaša. Nemski i židovski stancunari i tergovci samo drobne peneze zemeju i sreberne rubele nećuju vun dati. Kak novine pišuju za sto rubelov banku, samo dvajstipet rubelov plaćaju vu srebrni. Varaske činovnike su presilili, da vu varašu ostanaju i dalje službu zveršavaju.

Iz Breszt-Litovska sve škole su vu Kicv spravili. Vu Londonu jako straho i žalostiju se svrbo ruskoga položaja. Grey minister pred svojimi prijateljima tak je rekel, da još ov tijeđen pri Breszt Litovsku odlučna bitka bude.

Osbiljan položaj je vu Ruskim. Zadnje dane ruski ministri podjednoma deržu konferencije. Magnatuse i svakojačke politicare su vu Carskoje-Selo pozvali na konferenciju. Na ovi konferenciji, kak se čuje, ministri su odredili, da dalje budo boja tirali. Rusi su iako serditi na engleze i nje kriviju, da je Rusija vu tak zločesti položaj došla. Englezi su čelo leto obećivali, da jeden milljun soldacije pošleju na pomoć, ali niti fertal milljuna su ne dali. Takodjer i na francuze mrziju, zakaj se svekšom moćjom nećuju na nemce navaliti i stēm rusom na pomoć biti.

Kak se vidi, med neprijatelji neje nikakva sloga i pomalēm sami med sobom se budu posvadili.

KAJ JE NOVOGA?

Pesma tugujuća.

*Tužno nam je devetsto petnajsto leto,
Koje je već vno mesecov dostiglo.
Glasi dohajaju iz tuznoga boja,
Nega mira, žalostna je duša moja.*

*Prevažaju čugi vu taljansku zemlju
Den na den pelaju, žalostno plakaju.
Opet nesrećna ti taljanska zemlja,
Koja buš pokrila vno goga sirmaka.*

*Već je vnoji junak preminul iz svēta,
Stavil mladost svoju i najlepša leta.
Sunce njim je zašlo, mesec njim ne svēti,
Morali su vnoji v mladosti vumreti.*

*Milostivni Bože gde su vnoji pari,
Kud oni hodiju, dušice postiju.
V žalosti stavili milu domovinu,
Išće bolje ženu, i dečicu milu.*

*Deca se plakala, japeka vuzvala,
Ti črna zemljica pokriva njim lica
Tužna smrt nemila kaj si vućinila?
Mnoge dobre pare širom rezdružila.*

*Žena i dećica milo se plakala.
Više nigdar nadu japeka vuzvala
Otec naš nebeski, ne zapusti ti nas
Jezuš naš ljubljeni, neostavi ti nas!*

*Mnogi mladi junak dišel je po svetu.
To širokim svetu vu taljansku zemlju.
O majka Marija, mila pomoćnica!
Lepo te prosimo pomori Devica!*

*Angelj naš nebeski čuvao od mladosti,
Ti nas sam zapelaj v nebeske radosti.
I svēte božje i svi svēti božji,
Milostivni Jezuš ti nas neostavi!*

*Oh ti dragi Jezuš ti nas ve kaštigaš.
Ar smo zagrešili, tebe žalostila.
Kršćeniki dragi nemojmo dvojiti,
Nego se svi skupa Bogu pomoliti.*

*Ki bi preostali, svi koma čekali,
Da bi dimo došli, sebi sej vuzvali.
Japek i mamika hotde bliže k meni,
Ženica ljubljena, dećica rumena.*

*Da smo se pelali k Belegradске gore
Tam smo zadnjić vidli malo Medjimurje.
Medjimurje malo, kak si lépo ravno.
Gde sam si ostavil svoju milu Dragu.*

*Zemeju nam z doma mile gospodare,
Mile gospodare, i mlade junake.
Vezda ja vuzavam sladko ime Jezuš,
Marija i Jožef budi njim patronuš.*

*Ali gda, ali nigdar, bumo se već vidli,
Z Bogom mi ostante kršćeniki mili.
Znam, da mnogi nebu nigdar dimo došel,
Ženu i dečicu svoju nigdar viael.*

*V Medjimurju malim sunce njim je zišlo,
Mesec i zvezdice, da budu njim zašle.
V Ruskim pak Srbskim zemljica je po krila
Z bogom mi ostante rodbinica mila.*

*Rodbinica mila, susedi ljubleni,
Z Bogom mi ostante prijatelji moji!
Već se namo više nigdar spominjali,
Niti jeden drugog namo već vuzvali.*

*Doveršujem pšem mili mi suzima,
S milimi suzima s mokrim očima.
Ja vam svim skup rećam budi navčk hvaljen
Bog nas sve skup čuvaj, na sve vėke Amen!*

— 20 kilometrov od Breszt-Litovska. Neprijatelj neprestano retirira. Naš general Arz s našom soldacijom tizam do Dobrinke je došiel, dvajsti kilometrov od Breszt-Litovska. Magjarski honvédi pri Piszczu sbili su jeden veliki ruski sereg.

József Ferdinand nadhercega šereg poleg Bug vode proti Janovu napreduje. Kövess general na Konstantinovo okolici neprijatelja sbil je prek Bug vode.

Talijanski žmehki štuki opet su strélali tiroleške festunge. Pri Wal Sugani prek Moso potoka su došli talijani, potlam kad su to naši spazili, kervavu su je nazat pretirali. Na Krn i Tolmein liniji opet su talijani steli prek vrtli, ali naši su je tak sbili, da i drugi dan su još mrtve skup pobirali. Doberdó brega opet silno strélaju talijanski žmehki štuki.

Ovu kratku prijavu je poslal Höfer general aug. 17-ga. Čelo historiu bi mogli iz toga spisati, kaj se je samo jedan dan pripetilo na bojnomo polju, ali naš general Höfer nigdar više ne javi, kak samo par redov, ali ovi par redov već govori i već nam na znanje da, kak čeli listi. Höfer od početka je već k tomu vučen.

— Nemočna talijanska offenziva. Zlo ide talijanom na bojnomo polju, ali zlo njim ide i u politici. Balkanskim državam već su sve obećali i onu, kaj nigdar nebudo mogli dati, samo da bi je mogli proti nam hujstati. Sonnino podjednoma rezpravo derži sa balkanskami političari, Salandra pak drče kak jopec iz fronta vu Rim kralju, od kralja pak na front. Kojim je žal za one dvésto jezer mrtvih, koje su do vezda talijani zgu bili, na glas zahtevaju od kormana, da odmah kraj naj napravi boju, koj i tak nikakov cilj nema. Jedni pak zahtevaju, da i Talijanski orsag naj zeme svoj rës vu Dardanelli, vekša stran pak niti čuti neće, da talijani i na Gallipoli polotoku krv preljevaju.

Tretna talijanska offenziva proti nam nemočno traja dalje. Gde neprijatelj juriša, svigdi ga kervavu nazat sbijeju. Naprimera naši kanonéri vu görzki grofiji nekoju bombu su streliti na San Czanziano, nato je neprijatelj iz občine plašljivo se rezbejšal. Pri Cormonsi gde je neprijatelj već tuliko krvi prejel, v tork jutro jednoga velikoga tabora su naši širom rezlirali. Görzkoga mosta, kojega su čele tijeodne bombardirali, vezda mu mir daju i samo negda negda pustiju jedno bombu proti njemu. Naj vekša borba je bila na Tolmein i Krn liniji. Talijani s velikom jakostjom su isli na šturmu, koji je konec to bil, da su opet pobešli i naši su svoje sve poziciji zaderžali.

— Kaj su obećali Bulgariji? Balkanska Tribuna ruskoga consulatusa novine stëm hoćeju Bulgariju preobrnuti, da tak pišeju, Bulgarija, ako med naše neprijatelje stupi, četerdesetjezer kvadrat kilometrov bi Romania dala, dvéjezero kvadrat kilometrov Grčka i šestnajstjezer kvadratkilometrov pak Srbia. Ali to je sveskupa samo dvajstičetiri jezer kilometrov, novine pak četerdeset jezer su obećale. Brščas su na Traciu mislite, koja je za vezda još turska.

Mi pak tak znamo, da Srbia niti jedan falacek zemlje neće odpustiti Bulgariji, Bulgaria pak tak dugo nebude mirno, doklam čelo Macedoniu nebude dobila, koju je vu balkanskim boju zgubila. Bulgaria i Srbia nigdar se nebudo naravnale, barem svi naši neprijatelji strahovitno se mućiju na čelimo Balkanu, da čeloga Balkana proti nam sbu-

niju. Balkanske države pak od toga niti čuti nećeju.

— Turske bitke vu Kaukazušu. Van zvanoga varaša ruske čete i örménske bande su počele strélati. Vu varašu je samo jedna menjša turska patrola bila i dvajsti vur dugo je branila varaša. Kad su rusi pomoć dobili, turčini su spraznili varaša. Augustusa 11 ga su turčini opet nazat zadobili varaša i ruse su pretirali. Rusi i bande svrho toga, da su morali pobeći, čelo okolicu su zežgali i sve su vuništili.

Pri Ari Barnuju augustuša 14 ga neprijatelji opet su s velikom silom se navlirili na turske pozicije, da fronte predereju, ali turčini slavno su je nazat sbili. Bojno polje i jarki puni su bili s mrtvami. Turčini sami su prek jezero mrtvih pokopali.

— Kovno festung je propal. Augustuša 18 ga javilo je nemško soldačko zapovedništvo, da Kovno festung je svemi tvrdovinami propal. Vu festungo nezmerno oruzja i svakojačke municije je bilo k tomu pak prek četiristo štukov. To sve je nencom vu ruke došlo. Festunga su rusi jako besno branili. Nemci na zadnje s jurišom su ga zadobili.

Né je taj glas iz nenada došel, itak se nam preveć fletno to vidi, jerbo rusi su jako straho bili i močno su ga branili. Kovno augustuša 18 ga po noći svemi tvrdovinami je propal. Ovu je prvi ruski festung kojega su s jurišom zadobili. Varšovu i Ivangoroda su rusi skorom niti né branili. Varšovu su sami spraznili, Ivangoroda pak su vu zrak spustili. Kovno su nemci ravno tak zadobili, kak za onu vréme Lütlich i Namur festunge. Kovno festung poleg naj-novešemi štuki naperjeni. Nemci su od zapada došli. Vodja jim je Litzmann ezredeš bil. S velikom znanostjom je vodil juriša i taki prve dane je zadobil od zapadne strani tri tvrdovine i 240 štukov. Ovdje je najmoćneši bil festung. Drugi dan su rusi tak šturimali festunga, da se je né mogel duže vremena deržati, neg po noći se je predal. Vu festungo strahovitno vnoغو municije, stroška i svakojačkoga blaga bilo Najmre pak najbolje boli srdce rusom za one četiristo štukov, koji su vu festungo bili i nemicom vu ruke došli.

Kovno varaša i festunga rusi su zidali i vnoغو milijunov potrošili na njega, da ga tak objaćiju, kak su drugi moderni festungi. S vun svakojačkih tvrdovinah, festunga još i dvé vode su branile, med kojega su ga zidali. Vu varašu prek stojezer stanovnika je bilo. Iz ovoga festunga su rusi vozili svojim šeregom municiju i stroška. Ovaj festung je branil Vilna varaša i festunga, koj sad takodjer za nekoji dan propal bude. Odovud vodi put i više željeznice vu odsnutrašno Rusiju. Dakle kak se vidi, nam i nencom vnoغو zlamenuje ov festung, takodjer i rusom, koji su ga tak srečno branili.

— Propal je zadnji polski festung. Iz Berlina augustuša 20 ga telegrafira najvećše soldačko zapovedništvo, da Novogeorgievsk zadnjega polskoga festunga nemci su šturmu zadobili. Osemdesetpet jezer rusov su vlovili i vu festungo nezmerno svakojačke municije zaplienili. Vilmoš cesar sam je odišel vu Novogeorgievsk, da tak vu svoje, kak i vu dcimovine ime zahvali vitežkim šeregom, najmre pak Beseler generalu, koj je ove viteške serege vodil.

Zadnji telegramm to nam da je nazna-

nje, da nemški šeragi čeloga ruskoga šerega, koj je Novogeorgievsk festunga branil, prišli su i vu suzanstvo odlirali. Nemci su vu ovim festungo šest generalov vlovili. S vun toga prek sedemsto štukov i strahovitno vnoغو municije i svakojačkoga stroška su za plienili.

— Sajam. Augustuš mesec 30 ga dana (pondelek) se bude na Dravavašarhelj veliki občini marvinski i izlovarišti orsaček sajam držal.

— Obkoljeni Brest-Litovsk. Na severnim bojnimo polju denes je naj važneši Brest-Litovsk, od kojega naši slavni viteži samo nekoji kilometer dalko stojiju, to pak su kaššainski baki, koji ove zadnje četiri mesece podjednoma su tak slavno juvali. Arz našega generala šereg pri Tarnovi je počel on dugi slavni put skojim je prek Jaroslan i Taneva pod Brest-Litovsk došel. Magjarske zemlje rodjaki su svi oni, koje kaššai zvojnoga zbora vodji i zapovedniki, Arz i Kövess generali vodiju. Jeden dan su dva velike vudarce dobili rusi: zgubili su Kovno festunga i ov dan su naši generali i József Ferdinand nadherceg obkolili Brest-Litovska, kojemo su vure već prebrojene.

Pšsem junakov.

Kršćeniki dragi premislite na to, V Medjimurju malim kaj se dogodilo?

Tužni se nam glasi čuju od svih strani, Kaj su medjimurski svi junaki zbrani.

Koji su se s nami vnoغو veselili, Vezda du se tužni s nami rezdržili.

Tužno pripećenje, kaj se je zgodilo, Vnogoga junaka vu žalost spravilo.

On si premišljavije, tužno si zdihavije, Svoju otcu, majki mlo se zdihavije.

S Bogom otec, majka, brati i sestrica, Takaj moja draga prava gličica.

Koju sem si zebrao za svojega para, Vezda moram iti pred mojega kralja.

Ferenc József prvi človek vu orsagu, Zared njega davjam gličicu dragu.

Draga gličica naj se žalostiti, Da ja tužen tebe moram ostaviti.

Ali ovu krivju ja tebi nevdajem, Ar istinsko tvoje srce ja spoznajem.

Sve na svétu mora svoj konec imeti, Tak i naša ljubav mora sad prestati.

Kaj nas rezdržuje, to je velka sprečka, Ar med nami teče ta Mura gliboka,

Ja bi ju preplaval v najtemnešoj noći, Samo da bi tebe vidle moje oči.

S Bogom anda budi rožmarin zeleni, Ne srdi se za to, kaj samo rezdrženi.

Ja sem ti vu tugi, ti si pak vu jadu, Drugi se nam ljudi ljubiti nedaju.

Za ljubav ti neznam kaj više včiniti, Kak suznimi oči listeka pisati.

S Bogom anda budi cvetek moj ljubljeni, To je želja moja s Bogom mi ostani!

Tak vam vezda svem skup rečem devojčicam, Najte se svajuvati vi same med sobom.

Nego se molite vi dragomu Bogu, Kaj vam nemo dugo vu tudjem orsagu.

Daj se nam Bog svim skup srečno dočekati, Kaj mo vas mi mogli pred oltar pelati.

tavili budo i duze vremena nebudo mogući savezni šeregi festunge prevzeti i nje dalej pretirati. Nećemo niti pak nam je ne cilj sad proricati, kak bude dalje boj trajal, neg samo tuliko naznanje damo našim čitateljom, da med rusi i njihovimi saveznici dan na dan večke neprijateljstvo i velika stricinga nastaje. To pak je opet samo nam na hasen. Med englezkami i ruskami novinami velika stricinga traja. Vu Londonu nikaj već ne tajiju, da jako su se vu Rusiji vkaniili, kad su mislili, da sam ruski šereg tak jaki bude, da on sam nas mogel bude preobladati, tojest do fundamenta nas potapsati. Ruske novine opet tak pišuju, da francuzi i englezi vu žepu su ruke držali kad su rusi tuliko krvi i svakojačkoga blaga alduali vu strahovitnem boju. Za talijana pak već takodjer pišuju neprijateljske novine, da je opet i svoje nove saveznike izdal, kak je i monarchiju, jerbo neće tam pomoć dati, gde bi najbolje nicali, tojest neće vu Dardanelle svoje šerege poslati, neg se tam na granici austrianski muči, gde nigdar nebude mogel osztrak-magjarske pozicije predrti.

Vu kakvim položaju je Breszt Litovsk, vu takvim je i Riga. Ruski zapovednik odredil je, da svaki dan dvanajst hiljada stanovnika mora ostaviti Riga varaša. Nemci su već jako blizu i dan na dan doletiju nemski zrakoplavci i bombe hićeju na varaša. Bombe su već veliki kvar napravile vu varašu. Najmre pak bombardiraju kolodvore, željeznice, kasarne, moste i magazine. Zrakoplavci i proklamacije hićeju doli, vu kojih opominaju stanovnike, naj mirni budeju i naj ne ostaviju varaša, neg naj si barem za mesec dan stroška prebaviju. Vu Riga varašu tak stroga je cenzura, da već niti jedne novine nesmeju izlaziti, poleg toga stanovnici nikaj neznaju, kaj se dogadja po svētu.

Tak Riga, kak i Breszt Litovsk za kratko vréme nam i našim saveznicom vu ruke dojde. Lehko da se to još ov tijeđen pripeti. Denes se je nad takvim ne moći čuditi, kad vidimo, da naj vekši festungi za par danov prepadneju i neprijatelju vu ruke dojdeju.

Dalje retirérajaju rusi.

Od Bug vode na zapad sveposud dalje retirérajaju rusi, pri Vlodavi opet su jedno odlučno bitku zgubili i ne su mogli vu napré pripravljenih pozicijah ostati, neg su morali na čeli liniji nazat se polecti. Höfer general čisto na kratkoma je javil, da rusi vu onih pozicijah, koje su si za vremena napré napravili, postali su i ovdj su se počeli brauiti. Savezni šeregi navalili su se na ruse i pretirali su je vun iz šancov, poleg toga rusi od nedelje jutra neprestalno dalje i dalje bejziju.

Nemška službena prijava takodjer tak govori od onoga šerega, kojega Mackensen vodi i spomenese iz nekojih mestah gde su rusi opet biti bili. Od Vlodave na sever pri Rozanki i odovud malo na zahod pri Miendzirzivi su sgrabili rusi bitku. Rusi kod nakanenje imaju, da savezne šerege zastaviju, savezni šeregi odmah na juris ideju i tak tešćuju ruse, da sva mesta moraju sprazniti i ostaviti.

Još i od toga odlučneše vujuje takodjer vu ovim okrugu Lipót bajerski herceg. Ovi šeregi pri Lošici gde su rusi najmoć-

nešega šerega imeli, predrti su njim centruma i presilili su ruse, da čeloga šerega nazat potegnueju, ako nećuju, da je čisto okoliju i presiliju je, da čeli šereg pred bajeri doli dene oružje.

Med savezni šeregi na Bug liniji takov položaj je, da podjednoma bolje skup ideju i nedaju vréme, da bi se rusi negdi skupljali mogli i stém savezne šerege zastavili. Gde to probaju, svigdi kervavu su biti i konec je opet samo to, da moraju retirérati. Vu retiréranju vnoغو rusov poloviju savezni šeregi i do vezda nezmerno oružja i municije su od rusov odzeli.

Hindenburga šeregi takodjer zanemit sgrabieck su već rusom zrokuvali od Ishodnoga morja, do Bug vode na čeli liniji su dalje došli. Ruse, koji su da Dünaburga zabraniju na Kupiški okolici proti su se stavili Below generala šeregu. Nemci su ruse proti severu dalje pretirali. Vu ovi kervavi bitki rusi su opet nezmerno ljudstva zgubili. Nemci su dvanajst štukov, trideset i šest mašinpuških, svakojačko drugo oružje i skorom čeloga ruskoga tréna za plienili.

Kovno zvani festung je vu veliki stiski i rusi su već dvaput probali vun vrti, ali nemci obedvaput su je kervavu nazat vu festung stirali. Nemške čete već su čisto blizu festunga došle.

Med Narev i Bug vodami rusi i nadalje tvrdoglavno se derziju, da nemce vu napreduvanju zastaviju. V subotu do tréne krmice je trajala ovdj strahovitna borba i nazadoje svemo je to konec bil, da su nemci prek Nurzce vode došli. Okolo Novogeorgievskva svaki dan je menjše kolo.

Augustuša meseca prek sto jezer rusov su već zarobili i rusko retiréranje nejde tak gladko i poreda, kao to ruske novine pišuju i kak to rusi službeno javiju. Vu ovi borbi, koja već tri i pol meseca traja, rusi su prek osemsto jezer zarobljenikov sgrabili, ako k tomu dodenemo poprilički tuliko mrtvih, ond rusi ove mesece već kak poldrugi milljun ljudstva su kvarni. Razmi se, da nezmerno oružja i municije su takodjer savezni šeregi zadobili.

Iz Riga varaša vezda već i siromaškeši se vun seliju. Bogatuši su već zdavnja ostavili varaša. Nemški i židovski štancunari i trgovci samo drobne peneze zemjeju i sreberne rubele nećuju vun dati. Kak novine pišuju za sto rubelov banku, samo dvajstipet rubelov plaćaju vu srebrj. Varaške činovnike su presilili, da vu varašu ostanaju i dalje službu zveršavaju.

Iz Breszt-Litovska sve škole su vu Kicw spravili. Vu Londonu jako straho i žalostiju se svrho ruskoga položaja. Grey minister pred svojimi prijatelji tak je rekel, da još ov tijeđen pri Breszt Litovsku odlučna bitka bude.

Osbiljan položaj je vu Ruskim. Zadnje dane ruski ministri podjednoma deržu konferencije. Magnatuse i svakojačke politicare su vu Carskoje-Selo pozvali na konferenciju. Na ovi konferenciji, kak se čuje, ministri su odredili, da dalje budo boja tirali. Rusi su tako serditi na engleze i nje kriviju, da je Rusija vu tak zločesti položaj došla. Englezi su čelo leto obećivali, da jeden milljun soldacije posleju na pomoć, ali niti fertal milljuna su ne dali. Takodjer i na francuze mrziju, zakaj se svekšom moćjom nećuju na nemce navaliti i stém rusom na pomoć biti.

Kak se vidi, med neprijatelji neje nikakva sloga i pomalém sami med sobom se budu posvadili.

KAJ JE NOVOGA?

Pesma tugujuća.

*Tužno nam je devetsto petnajsto leto,
Koje je već vnoغو mesecov dostiglo.
Glasi dohajaju iz tuznoga boja,
Nega mira, žalostna je duša moja.*

*Prevažaju čugi vu taljansku zemlju
Den na den pelaju, žalostno plakaju.
Opet nesrećna ti taljanska zemlja,
Koja buš pokrila vnoغoga sirmaka.*

*Već je vnoغو junak preminul iz svéta,
Stavil mladost svoju i najlepša leta.
Sunce njim je zašlo, mesec njim ne svéti,
Morali su vnoغو v mladosti vumreti.*

*Milostivni Bože gde su vnoغو pari,
Kud oni hodiju, dušice postiju.
V žalosti stavili milu domovinu,
Išće bolje ženu, i dečicu milu.*

*Deca se plakala, japeka vuzvala,
Ta črna zemljica pokriva njim lica
Tužna smrt nemila kaj si vućinila?
Mnoge dobre pare širom rezdružila.*

*Žena i dećica milo se plakala.
Više nigdar nadu japeka vuzvala
Otec naš nebeski, ne zapusti ti nas
Jezuš naš ljubljeni, neostavi ti nas!*

*Mnogi mladi junak dišel je po svetu.
To širokim svetu vu taljansku zemlju.
O majka Marija, mila pomoćnica!
Lépo te prosimo pomori Devica!*

*Angelj naš nebeski čuvao od mladosti,
Ti nas sam zapelaj v nebeske radosti.
I sveticice božje i svi svetcj božji,
Milostivni Jezuš ti nas neostavi!*

*Oh ti dragi Jezuš ti nas ve kaštigaš.
Ar smo zagrešili, tebe žalostili,
Kršćeniki dragi nemojmo dvojiti,
Nego se svi skupa Bogu pomoliti.*

*Ki bi preostali, svi koma čekali,
Da bi dimo došli, sebi seć vuzvali.
Japek i mamika hođe bliže k meni,
Ženica ljubljena, dećica rumena.*

*Da smo se pelali k Belegradsko gore
Tam smo zadnjić vidli malo Medjimurje.
Medjimurje malo, kak si lépo ravno.
Gde sam si ostavil svoju milu Dragu.*

*Zemeju nam z doma mile gospodare,
Mile zvezdice, i mlade junake.
Vezda ja vuzavam sladko ime Jezuš,
Marija i Jožef budi njim patronuš.*

*Ali gda, ali nigdar, bumo se već vidli,
Z Bogom mi ostante kršćeniki mili.
Znam, da mnogi nebu nigdar dimo došel,
Ženu i dećicu svoju nigdar viael.*

*V Medjimurju malim sunce njim je zišlo,
Mesec i zvezdice, da budu njim zašle.
V Ruskim pak Srbskim zemljica je po krila
Z bogom mi ostante rodbinica mila.*

*Rodbinica mila, susedi ljubleni,
Z Bogom mi ostante prijatelji moji!
Već se namo više nigdar spominjali,
Niti jeden drugog namo već vuzvali.*

*Doveršujem pésem mili mi suzima,
S milimi suzima s mokrimi očima.
Ja vam svim skup rećem budi navčk hvaljen
Bog nas sve skup čuvaj, na sve véke Amen!*

— 20 kilometrov od Breszt-Litovska. Neprijatelj neprestalno retirira. Naš general Arz s našom soldacijom tijam do Dobrinke je došiel, dvajsti kilometrov od Breszt-Litovska. Magjarski honvédi pri Piszczu sbili su jeden veliki ruski šereg.

József Ferdinand nadhercega šereg poleg Bug vode proti Janovu napreduje. Kövess general na Konstantinovo okolici neprijatelja sbil je prek Bug vode.

Talijanski žmehki štuki opet su strélali tiroske festunge. Pri Wal Sugani prek Moso potoka su došli talijani, potlam kad su to naši spazili, kervavu su je nazat pretirali. Na Krn i Tolmein liniji opet su talijani steli prek vrtli, ali naši su je tak sbili, da i drugi dan su još mrtve skup pobirali. Doberdóí brega opet silno strélaju talijanski žmehki štuki.

Ovu kratku prijavu je poslal Höfer general aug. 17-ga. Čelo historiu bi mogli iz toga spisati, kaj se je samo jedan dan pripetilo na bojnóm polju, ali naš general Höfer nigdar više ne javi, kak samo par redov, ali ovi par redov već govori i već nam na znanje da, kak čeli listi. Höfer od početka je već k tomu vučen.

— Nemočna talijanska offenziva. Zlo ide talijanom na bojnóm polju, ali zlo njim ide i u politici. Balkanskim državam već su sve obećali i onu, kaj nigdar nebudo mogli dati, samo da bi je mogli proti nam hujstiti. Sonnino podjednoma rezpravo derži sa balkanskami političari, Salandra pak drče kak jopec iz fronta u Rim kralju, od kralja pak na front. Kojim je zal za one dvésto jezer mrtvih, koje su do vezda talijani zgu bili, na glas zahtevaju od kormana, da odmah kraj naj napravi boju, koj i tak nikakov cilj nema. Jedni pak zahtevaju, da i Talijanski orsag naj zeme svoj rës u Dardanelli, vèkša stran pak niti čuti neće, da talijani i na Gallipoli polotoku krv prelvaju.

Tretja talijanska offenziva proti nam nemočno traja dalje. Gde neprijatelj juriša, svigdi ga kervavu nazat sbijeju. Naprimer naši kanonéri u górkzi grofiji nekoju bombu su streliti na San Canziano, nato je neprijatelj iz občine plašivo se rezbejšal. Pri Cormonsi gde je neprijatelj već tuliko krvi prelejal, v tork jutro jednoga velikoga tabora su naši širom rezlirali. Górkzoga mosta, kojega su čele tijeodne bombardirali, vezda mu mir daju i samo negda negda pustiju jedno bombu proti njemu. Naj vèkša borba je bila na Tolmein i Krn liniji. Talijani s velikom jakostijom su isli na šturmu, koji je konec to bil, da su opet pobešli i naši su svoje sve poziciji zaderžali.

— Kaj su obećali Bulgariji? Balkanska Tribuna rusko-ga konsulatusa novine atëm hočeju Bulgariju preobrnuti, da tak pišeju, Bulgarija, ako med naše neprijateljke stupi, četerdesetjezer kvadrat kilometrov bi Romania dala, dvéjezero kvadrat kilometrov Grčka i šestnajstjezer kvadratkilometrov pak Srbia. Ali to je sveskupa samo dvajstičetiri jezer kilometrov, novine pak četerdeset jezer su obećale. Brčtas su na Traciu mislile, koja je za vezda još turska.

Mi pak tak znamo, da Srbia niti jedan falacek zemlje neće odпустiti Bulgariji, Bulgarija pak tak dugo nebude mirno, doklam čelo Macedoniu nebude dobila, koju je u balkanskim boju zgubila. Bulgarija i Srbia nigdar se nebudo naravnale, barem svi naši neprijatelji strahovitno se mučiju na čelim Balkanu, da čeloga Balkana protu nam sbru-

niju. Balkanske države pak od toga niti čuti nečeju.

— Turske bitke u Kaukazušu. Van zvanoga varaša ruske čete i örménske bande su počele strélati. U varašu je samo jedna menjša turska patrola bila i dvajsti vur dugo je branila varaša. Kad su rusi pomoć dobili, turčini su spraznili varaša. Augustusa 11 ga su turčini opet nazat zadobili varaša i ruse su pretirali. Rusi i bande svrho toga, da su morali pobeći, čelo okolicu su zežgali i sve su vunistili.

Pri Ari Barnuju augustusa 14 ga neprijatelji opet su s velikom silom se navlirali na turske pozicije, da fronte predereju, ali turčini slavno su je nazat sbili. Bojno polje i jarki puni su bili s mrtvami. Turčini sami su prek jezero mrtvih pokopali.

— Kovno festung je propal. Augustusa 18 ga javilo je nemško soldačko zapovedništvo, da Kovno festung je svemi tvrdovinami propal. Vu festungo nezmerno oružja i svakojačke municije je bilo k tomu pak prek četiristo štukov. To sve je nemcom vu ruke došlo. Festunga su rusi jako besno branili. Nemci na zadnje s jurišom su ga zadobili

Nè je taj glas iz nenada došel, itak se nam preveć fletno to vidi, jerbo rusi su jako straho bili i močno su ga branili. Kovno augustusa 18 ga po noći svemi tvrdovinami je propal. Ovu je prvi ruski festung kojega su s jurišom zadobili. Varšovu i Ivangoroda su rusi skorom niti nè branili. Varšovu su sami spraznili, Ivangoroda pak su vu zrak spustili. Kovno su nemci ravno tak zadobili, kak za onu vrème Lütlich i Namur festunge. Kovno festung poleg naj-novešmi znanosti je bil napravljeni i s naj-novešmi štuki naperjeni. Nemci su od zapada došli. Vodja jim je Litzmann ezredeš bil. S velikom znanostjom je vodil juriša i taki prve dane je zadobil od zapadne strani tri tvrdovine i 240 štukov. Ovdje je najmočnejši bil festung. Drugi dan su nemci tak šturmalili festunga, da se je nè mogel duže vremena deržati, neg po noći se je predal. Vu festungo strahovitno vnogo municije, stroška i svakojačkoga blaga bilo Najmre pak najbolje boli srdce rusom za one četiristo štukov, koji su vu festungo bili i nemcom vu ruke došli.

Kovno varaša i festunga rusi su zidali i vnogo milijunov potrošili na njega, da ga tak objačiju, kak su drugi moderni festungi. S vun svakojačkih tvrdovinah, festunga još i dvé vode su branile, med kojega su ga zidali. Vu varašu prek stojezer stanovnika je bilo. Iz ovoga festunga su rusi vozili svojim šeregom municiju i stroška. Ovaj festung je branil Vlna varaša i festunga, koj sad takodjer za nekoji dan propal bude. Odovud vodi put i više željeznic vu odsntrašnje Rusiju. Dakle kak se vidi, nam i nemcom vnogo zlamenuje ov festung, takodjer i rusom, koji su ga tak srečno branili.

— Propal je zadnji polski festung. Iz Berlina augustusa 20-ga telegrafira najvećše soldačko zapovedništvo, da Novogeorgievsk zadnjega polskoga festunga nemci su šturmom zadobili. Osemdesetpet jezer rusov su vlovili i vu festungo nezmerno svakojačke municije zaplienili. Vilmo cesar sam je odišel vu Novogeorgievsk, da tak vu svoje, kak i vu dcovine ime zahvali vitezkim šeregom, najmre pak Beseler generalu, koj je ove vitezke šerege vodil.

Zadnji telegramm to nam da je nazna-

nje, da nemški šeregi čeloga rusokoga šerega, koj je Novogeorgievsk festunga branil, prijeli su i vu suzanstvo odirali. Nemci su vu ovim festungu šest generalov vlovili. S vun toga prek sedemsto štukov i strahovitno vnogo municije i svakojačkoga stroška su za plienili.

— Sajam. Augustus mesec 30 ga dana (ponedelek) se bude na Dravavašarhelj veliki obični marvinski i iztovarišti orsačkaj sajam držal.

— Obkoljeni Brest-Litovsk. Na severnim bojním polju denes je naj važnejši Brest-Litovsk, od kojega naši slavni vitezki samo nekoji kilometer dalko stojiju, to pak su kaššainski baki, koji ove zadnje četiri mesece podjednoma su tak slavno vojvali. Arz našega generala šereg pri Tarnovi je počel on dugi slavni put skojim je prek Jaroslani i Taneva pod Brest-Litovsk došel. Magjarske zemlje rodjaki su svi oni, koje kaššai zvojnoga zbora vodji i zapovedniki, Arz i Kövess generali vodiju. Jedan dan su dva velike vudarce dobili rusi: zgubili su Kovno festunga i ov dan su naši generali i József Ferdinand nadherceg obkolili Brest-Litovska, kojemo su vure već prebrojene.

Pësem junakov.

Kršćeniki dragi premislite na to, V Medjimurju malim kaj se dogodilo?

Tužni se nam glasi čuju od svih strani, Kaj su medjimurški svi junaki zbrani.

Koji su se s nami vnogo veselili, Vezda du se tužni s nami rezdružili.

Tužno pripečenje, kaj se je zgodilo, Vnogoga junaka vu žalost spravilo.

On si premisslavlje, tužno si zdiha vlje, Svoju otcu, majki milo se zdiha vlje.

S Bogom otec, majka, brati i sestrica, Takaj moja draga prava grličica.

Koju sem si zebrao za svojega para, Vezda moram iti pred mojeg kralja.

Ferenc József prvi človek vu orsagu, Zarah njega davljam grličicu dragu.

Draga grličica naj se žalostiti, Da ja tužen tebe moram ostaviti.

Ali ovu krivju ja tebi nevdajem, Ar istinsko tvoje srce ja spoznajem.

Sve na svétu mora svoj konec imeti, Tak i naša ljubav mora sad prestati.

Kaj nas rezdružuje, to je velka sprečka, Ar med nami teče ta Mura gliboka,

Ja bi ju preplaval v najtemnejšoj noći, Samo da bi tebe vidle moje oči.

S Bogom anda budi rožmarin zeleni, Ne srdi se za to, kaj smo rezdruženi.

Ja sem ti vu tugi, ti si pak vu jadu, Drugi se nam ljudi ljubiti nedaju.

Za ljubav ti neznam kaj više včiniti, Kak suznimi oči listeka pisati.

S Bogom anda budi cvetek moj ljubjeni, To je želja moja s Bogom mi ostani!

Tak vam vezda svem skup rečem devojčicam, Najte se svajduvati vi same med sobom.

Nego se molite vi dragomu Bogu, Kaj vam nemo dugo vu tudjem orsagu.

Daj se nam Bog svim skup srečno dočekati, Kaj mo vas mi mogli pred oltar pelati.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) Csáktornya

könyvnyomda könyvkötészet
könyv-, papir- és írószerkereskedés

ALA-
PITVA
1863-
BAN

A legújabb gyorsajtókkal és segédgépekkel van felszerelve. Elvállal minden néven nevezendő könyvnyomdai munkákat, a legjutányosabb árak mellett.

Könyvkötészetében mindennemű bekötések a legpontosabban és jutányosan készíttetnek el.

Jó fiú tanulóknak ruházat és teljes ellátással felvétetik **MAYERCSÁK BÉLA** vegyeskereskedésében Csáktornyan.

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

<p>Börkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Nádaadi Nándor Csáktornya Mik Szilárd Csáktornya</p> <p>Mézeskalácsos és vasgyertyaöntő: Tihanyi Mihály Damása</p> <p>Butorraktár: Horák Ödön (butor- és koporsóraktár) Csáktornya</p> <p>Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városház épület</p> <p>Divatruház: Liszt és Brodnyák Stridóvár</p> <p>Fényképész: Ifj. Kovács István Csáktornya</p> <p>Férfi szabó: Ivácsics Ignác Csáktornya Bedics Ferenc Csáktornya</p>	<p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (köszén, faszén, magyak és a »Műtrágyát Értékesítő-Szövetkezet« raktára Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mráz J. Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Stráhia Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadka Toplák György Drávaszék</p> <p>Kávéház: Prückler K. Zrínyi kávéháza Csáktornya Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya</p> <p>Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya</p> <p>Kőfaragó és sirkőkészítő: Tersztenyák Bódog Csáktornya</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p> <p>Órás- és ékszerész: Pollák Bernát Vараždin</p>	<p>Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya</p> <p>Pék: Petrics Viktor Csáktornya Petrics Ágoston Csáktornya</p> <p>Szállító és deszkakereskedő: Löbl Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Uri- és nőidivat, játék- és diszmuárú: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Bernyák Károly utóda Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya</p> <p>Vendéglők: Prückler Károly Csáktornya Pecsonnik Ottó Csáktornya Hencey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya</p>	<p>Kelemen Imre Csáktornya Prusácz Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bagola István vendéglője Csáktornya Singer Salamon Kiszabadka Sőjtöry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Deutsch Adolf, nagyv. Drávaszék Kovács Mihály korcsm. Drávaszék Leitmann Bálint Szentilona Feigelstock András Budapest, VII. Klauzál-tér 13. Kozják Mihály Kiszabadka Baumhack Re só Szentilona Reiner János Ráczkanizsa vegyeskereskedés, Petáncai savanyúvíz központi raktár és szállítási vállalat Hódosi Vilmos déli vasúti vendéglős Csáktornya Spitzer Elek vegyeskereskedés és korcsmáros Puztafa Vászonkereskedő: Szivoncsik Antal Csáktornya</p>
---	---	---	---

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	35 —
Rozs	Hrz	24 —
Arpa	Ječmen	27 —
Zab	Zob	27 —
Kukorica uj	Kuruza suha	29 —
Fehér bab uj	Grah beli	35 —
Sárga bab	Grah žuti	34 —
Vegyes bab	Grah zmešen	34 —
Kendermag	Konopljeno seme	50 —
Lenmag	Len	70 —
Tökmag	Koščice	50 —
Bükköny	Grahorka	30 —

gyermek bavit a haroteren küzdöknel és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító badörzsölés

megbűlés, rheuma, hőszvény, influenza, torok, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. oapski compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Úvege K — 30, 1.40, 3.—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága 1, Kislátnóstr. 5.

Naponkénti szétküldés.

524 4—50

A világháború összes térképei

(Európa, Szerbia, Oroszország, Franciaország, Törökország és Olaszország) különféle kiadásban és nagyságban kaphatók:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyv- és papirkereskedésében, Csáktornyan

Interurban-Telefon 34. szám

STOCK-GOENAC MEDICINAL

SZAVATOLT
:: VALÓDI ::
BORPÁRLAT

CAMIS ÉS STOCK gőz-
pároló telepéből Barcola

COGNAC-GÖZFŐZ-
DE, ALLANDÓ HI-
VATAL. VEGYI EL-
LENŐRZÉS ALATT

513 10—55

KAPHATÓ MINDEN JOBB ÜZLETBEN!

100 liter házi ital

frissítő, jóízű és s omjait oltó, csekély költséggel bárki által készíthető. Kaphatók: ananas, alma, grenadine, málna, muskotálykörte, borsosmenta, narancs, waldmeister, meggy. Sikert-lenség ki-zárva. Ezek a házi italok nyáron b-hűtve és télen forralva, rum és pálinka helyett élvezhetők. Az alk. trész k ára pontos előírással együtt utólvétellel bérmentes K 450. Öt ilyen adachoz 1 adagot ingyen adok. Gardaságok, gyárak, nagyobb háztartások, műhelyek stb. számára is gőz-űthetetlen, mert a munkás féltrissul, nem reszegedik meg tőle és munka-képessége nem esziknek. GRÖDLICH JÁNOS, Angyal-drogeria Brünn 618 szám (Morvaország)

523 4—10

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu VAPNA.
od najbolše vrsti

Koji treba zazidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz najfalešu cėnu. Koji treba cėli vagon dobi vapno čisto fal. Trži cėpanoga suha bukova drva ilapora na vaju.

588 91—4

Tisztelettel értesitem, a n. é. utazó közönséget, hogy a gyékényesi vasúti

állomási
vendéglőt

szeptember 15-én átveszem. Szives látogatást kérve, ma-radok

teljes tisztelettel

IVÁNICS LAJOS

583 1—1

Országút mellett egy fél-emeletes

korcsmaépület

mellette 4 hold szántó föld, fél hold kert eladó.

Továbbá egy különlevő 5 hold szőlő, gyümölcsös és erdő szintén eladó.

Bővebbet:

520 1—1

Kristofics György

Kismagyaröd (Stridóvár mellett).

„Perpetuum“

egyetlen barnaszénnel fűthető folytonos KÁLYHA.

A jelenkor legjobb kályhája! Legtakarókosabb fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjel-nappal egyenletes kellemes meleg! Pontosan szabályozható hőmérséklet! Nincs korom! Nincs szag! Nincs por! Nincs kezelés! Évenként csak egyszer kell befűteni!

HIRSCH és FRANK

Budapest-Salgótarjáni gépgyár és vas-öntő RT.

581 1—3

BUDAPEST, VI., ARÉNA-ÚT 128.

BENZOLINE

A BENZINT TELJESEN PÓTOLJA!

Motortulajdonosok!

Sikerült gyártmányomat annyira tökéletesíteni, hogy nem szükséges többé:

- 1) benzinnel vagy aetherrel való befecskendezés
- 2) nem szükséges a gyújtófej melegítése
- 3) nem kell a levegő hozzájárulását megszorítani,

hanem:

BENZOLINE minden rendszerű motorhoz egyöntetűen a motoron való minden változás nélkül, kiválóan alkalmas, BENZOLINE használatánál a motor könnyen indul, BENZOLINE használatban rendkívül olcsó, átlagban 400 gramm kell óránként egy lóerőre.

Hogy ezt bizonyítsam, gyáramban a következő rendszerű motorokat állítottam fel és tartom az érdeklődők részére állandó üzemben:

1) Climax	6) Polke
2) Lux	7) Warchalovsky
3) Langen & Wolf	8) Benz
4) Osers & Bauer	9) Pohl
5) Daimler	10) Mayer

Oly egyéneknek, kik magukat hatósági bizonyítvánnyal mint komoly érdeklődőket igazolni tudják, még pedig községenként legfeljebb 3 személynek Wienbe való utazás költségeit megtérítem.

A benzoline ára egész waggonvételnél 110.— Korona
 „ „ fél „ „ . 115.— „
 kisebb vételnél 125.— „

helyt wieni gyáramból vashordókban szállítva, készpénzfizetés ellenében. Utánvételes rendeléseket nem eszközölök.

527 2-3

M. Elfer, Wien I. Krugerstr. 3.